

Halálozás. *Kabina* János ny. m. kir. erdőmester, az Országos Erdészeti Egyesület alapító tagja Besztercebányán 73 éves korában, *Rausz* István városi erdőmester, az Országos Erdészeti Egyesület rendes tagja Kőszegen 48 éves korában elhunyt. *Béke hamvaikra.*

Kérelem. Kérem azokat a szaktársakat, akik nálam tolokás magvetőt megrendelni szándékoznak, hogy megrendeléseiket még ez év december 15-ike előtt tegyék meg, mert csak úgy intézkedhetem idején a magvetők elkészítése végett. *Fekete Lajos* Selmecsbánya.

VÁLTOZÁSOK ÉS KITÜNTETÉSEK AZ ERDÉSZETI SZOLGÁLAT KÖRÉBŐL.

(Kérjük az uradalmak t. vezetőségeit, hogy erdőtiszti létszámukban beálló változásokról bennünket levelező-lapon értesíteni sziveskedjenek.)

Földművelésügyi magyar miniszterem előterjesztésére *Hangay Géza* erdőtanácsost a VI. fizetési osztályba, a rendszeresített illetményekkel főerdőtanácsossá kinevezem.

Kelt Bad-Ischlben, 1909. évi július hó 31-én.

Ferencz József s. k.

Darányi Ignác s. k.

KÖZIGAZGATÁSI BIRÓSÁGI DÖNTVÉNYEK ÉS ELVI JELENTŐSÉGŰ HATÁROZATOK.

Ő FELSÉGE A KIRÁLY NEVÉBEN

a magyar királyi közigazgatási bíróság

a v-i volt urbéresék osztatlan tulajdonában lévő közösen használt erdőbirtokosai részére rendkívüli fahasználat engedélyezése tárgyában a m. kir. földművelésügyi miniszternek . . . évi hó 21-én . . . szám alatt hozott határozata ellen M. I. mint a közös birtokosok elnöke által — akit dr. A. L. ügyvéd képviselt — beadott panaszt . . . évi hó . . -ik napján tartott nyilvános ülésében az 1898. évi XIX. t.-cz. 54. szakasza alapján tárgyalás alá vevén, következőleg

itelt:

A m. kir. közigazgatási bíróság a panasznak helyt nem ad, feljogosítja azonban a panaszlót arra, hogy a megtámadott határozat 7. pontja szerint alapként kezelendő vételárnak, vagy abból az alkalomhoz, vagy szükséghez képest megfelelő résznek alkalomadtán legelővásárlásra, vagy szükség esetén adósságtörlesztésre való fordítását a m. kir. földmivelésügyi miniszternél kérelmezhesék.

Indokok:

Az ügyiratokból kitetsző tényállás az, hogy midőn a v-i volt urbéres erdő közös birtokosai a rendkívüli fahasználat engedélyezése végett lépéseket tettek, F. és M. b-i cég az összes birtokosoktól összesen 48.800 K-ért összevásárolta ama részesedési jogot és igényt, mely a rendkívüli fahasználatból a birtokosokra jutni fog.

Egyszersmind mozgalom indult meg az iránt, hogy most már természetben engedtesék át a rendkívüli fahasználat a nevezett cégnek és — miként az . . . évi hó 8-án a tényállás tisztázása végett tartott vizsgálatról felvett jegyzőkönyv mutatja — a birtokosok a céggel kötött ügyleteket úgy tekintették, hogy azok útján tényleg a fakészletet, helyesebben a kitermelendő faállományt adták el a nevezett cégnek (jegyzőkönyv III. pontja).

Ugyanigy tekintette az ügyleteket K. vármegye közig. erd. bizottsága is, midőn számú határozatában megállapítja ugyan a birtokosok által követett eljárás szabálytalanságát, mégis — tévedésben lévén a szóbanforgó rendkívüli fahasználat valódi értéke felől — a földmivelésügyi miniszternél azt a javaslatot tette, hogy a kötött szerződéseket, mint a fa eladását tárgyaló ügyleteket hagyja jóvá.

Hogy azonban a kitermelendő fa értéke mennyire téves volt, azt mutatja a k.-i m. kir. erdőfelügyelőnek a földmivelésügyi miniszterhez szám alatt tett jelentése, mely szerint az erdőfelügyelő a faiömeg értékét 90.000 K-ra becsülte, és hogy a becslés nem volt magas, azt mutatja most már a megtartott árverés eredménye, mikor is 100.115 K vételár éretett el azért a fáért, amelyet a F. és M. cég 48.000 K-ért igyekezett a birtokosoktól megszerezni.

Az erdőfelügyelő idézett jelentésére hozta a földmivelésügyi miniszter a panaszszal megtámadott határozatot, amelyben a kért rendkívüli fahasználatra az engedélyt megadta, de kijelentvén, hogy az egyes birtokosok által a többször nevezett czéggel kötött szerződéseket semmieseknek tekinti, a fának nyilvános árverésen való értékesítését rendelte el és megállapítván az engedély egyéb feltételeit is, a határozat 7. pontjában akkép rendelkezett, hogy a vételárból 48.800 K a birtokosok között felosztassék a végből, hogy a F. és M. czégtől felvett összeget visszatérítsék, a vételár fenmaradó része pedig gyümölcsözőleg helyeztessék el és alapként kezeljessék.

A panaszló a miniszter határozatát abban a részében támadta meg, melylyel kijelentette, hogy a szerződéseket semmieseknek tekinti, továbbá megtámadja a fennebb idézett 7. pont rendelkezéseit.

E mellett felhozza azt is, hogy az árverés elrendelése a birtokosokra káros, mert az a veszély fenyeget, hogy nem éretik el a 48.800 K vételár, ebből tehát az látszik, hogy a panaszló a birtokosok és a többször említett cég között kötött szerződéseket szintén olyanoknak tekinti, amelyekkel a cég a kitermelendő fát szerezte meg.

Midőn tehát a földmivelésügyi miniszter ezeket a szerződéseket semmieseknek nyilvánította és az engedélyezett rendkívüli fahasználatnak árverésen való értékesítését rendelte el, ez csak azt jelenti, hogy a miniszter megtagadta ezeknek a szerződéseknek olyan vonatkozásban való jóváhagyását, hogy a szerződésekkel a kitermelendő fa eladottnak tekintessék és ekép a miniszter megakadályozta azt a törekvést hogy az eladás alá kerülő fa, a valódi érték felénél is kisebb összegért a F. és M. cég kezére jusson.

Ebben a vonatkozásban pedig a miniszter határozata törvényes, mert a rendkívül fahasználat engedélyezésére a miniszter lévén hivatva, a feltételeket is megállapíthatja és különösen, hogy az árverésen való eladást kikötheti, arra rámutat az 1898. évi XIX. t.-cz. végrehajtása tárgyában kiadott utasítás 188. §-a is.

Hogy azután a szóbanforgó szerződésektől a jóváhagyásnak az említett vonatkozásban való megtagadása következtében miként alakul a szerződő felek között a magánjogi viszony, az nem tartozik a közigazgatási bíróság által eldöntendő kérdések közé.

De különben is teljesen indokolt, hogy e viszony miként való alakulása, a minisztert sem tartotta vissza attól, hogy a szerződéseknek mint a faeladását létesítő ügyleteknek az erdészeti bizottság számu határozatában javaslatba hozott jóváhagyását megtagadta, mert eltekintve attól, hogy a szerződések szinleteknek jelentkeznek annyiban, hogy a birtokosok részesedési joga és igénye jeleztetik eladottnak, holott a fennebbiekből az látszik, hogy a felek akarata magának a fának eladására irányult, az ilyen szinlelt ügylet pedig a felek valódi akarata szerint bírálendő meg tehát a szóban forgó szerződések, mint a faeladást czélozó szerződések eshetnek megbirálás alá, mint ilyenek pedig, a jóváhagyás megtagadása következtében hatálylalyal nem birnak, eltekintve továbbá attól, hogy közelfekvőnek és a polgári bíróság előtt bebizonyithatónak is látszik, hogy a szerződések oly körülmények között és befolyás alatt jöttek létre, hogy a szerződések már ezért sem érvényesek, azt a megtartott árverés eredménye kétségtelenül mutatja, hogy az eladó birtokosok a szerződések által az eladott érték felén túl való sérelmet szenvednének és így tekintettel arra, hogy az osztrák polg. törvénykönyv hatálya alatt álló jogterület-ről van szó, ennek a törvénykönyvnek 934. §-a az 1487. §-ban meghatározott 3 év alatt kellő védelmet nyújt a birtokosoknak a károsodás elhárítására.

Ami pedig a miniszter határozatának megtámadott 7. pontjában a vételár iránt tett rendelkezést illeti, ez a rendelkezés az 1898. évi XIX. t.-cz. 31. § 2. bekezdésében a rendkívüli fahasználatot engedélyező miniszternek adott jogkorlátai között történt és így törvényesség szempontjából nem kifogásolható.

Mindezeknél fogva nem lehet helyt adni a panasznak sem abban a részében, mely azt czélozza, hogy a szerződések olyan értelemben érvényre emeltessenek, hogy azok utján a faállományt a többször említett cég árverés nélkül megszerzettnek jelentkezzék, sem pedig abban a részében, mely a vételár felől tett rendelkezéssel szemben végeredményében ismét csak arra irányul, hogy az árverésen elért előnyt ne a birtokosok élvezzék, hanem az az említett cégnek jusson, amely törekvést különösen mutatja a panaszló birtokossági elnöknek a panaszirat kiegészítésére szám alatt a bírósághoz benyújtott előterjesztése.

Minthogy azonban a földmivvelésügyi miniszter
 számu átiratából kitetszően az árverésen elért vételárnak a birto-
 kosok között felosztani rendelt 48.000 K-t meghaladó részéből a birto-
 kosok évi rendes kiadásai fedezésének biztosítására szükséges
 35.000 K alapot meghaladóan még 16.315 K felesleg marad,
 minthogy továbbá a közös birtokosokra nézve kívánatosnak mutat-
 kozik, hogy legelőterületet még szerezzenek, minthogy végül a
 panaszló azt állítja, hogy a közös birtokosoknak adósságaik vannak,
 meg kellett állapítani a birtokosoknak azt a jogát, hogy a letétként
 kezelandő összegnek alkalomadtán legelővásárlásra, vagy szükség
 esetén adósság törlesztésére való fordítását újból kérelmezzék.

A bíróság ezen határozat négy példányát a
 számu átirat mellékleteivel és a panaszló által a bírósághoz
 szám alatt beadott előterjesztéssel együtt a m. kir.
 földmivvelésügyi miniszternek megküldi.

Kelt Budapesten a m. kir. közigazgatási bíróságnak . . . évi
 hó 12-ik napján tartott üléséből.

P. H.

Wlassics s. k.
 elnök.

Nagy János s. k.
 előadó.

